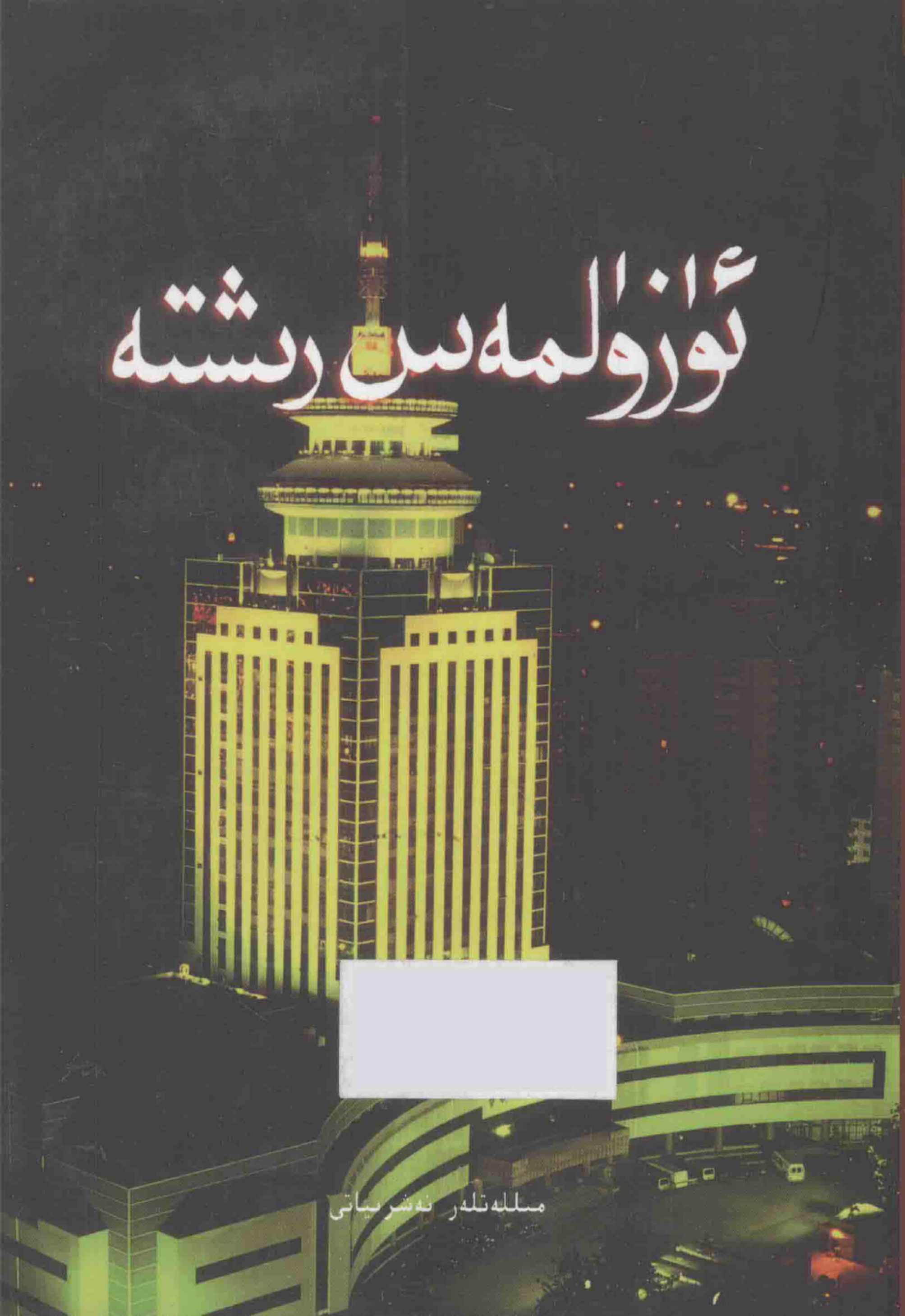

ئۈزۈلمەس رىشتە

مىللەتلەر نەشرىياتى

ئۈزۈلمەس رىشتە

مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسى ئۇيغۇر بۆلۈمىنىڭ تەھرىرلىكىدە تۈزۈلدى.

تۈزگۈچىلەر: پەرھات يۇسۇپ
گۈلباھار غوپۇر

مىللەتلەر نەشرىياتى

مەسـئۇل مۇھـەررىر
مەسئۇل كوررېكتـور : **ئەخمەتجان ھوشۇر**

مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسى ئۇيغۇرچە ئاڭلىتىش بۆلۈمىنىڭ يېتەكچىلىكىدە تۈزۈلدى

تۈزگۈچىلەر: **پەرھات يۈسۈپ، گۈلباھار غوپۇر**

ئۆزۈلمەس رىشتە

نەشر قىلغۇچى : مىللەتلەر نەشرىياتى
ئادرېسى : بېيجىڭ شەھىرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14-قورۇ
پوچتانومۇرى: 100013، تېلېفون نومۇرى:010-64290862
تارقاتقۇچى : مىللەتلەر نەشرىياتى شىنجاڭ خىزمەت پونكىتى
تور ئادرېسى : http://www.e56.com.cn
باسقۇچى : دىشىن باسما زاۋۇتى
ساتقۇچى : جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى
نەشرى : 2003-يىل 9-ئايدا بېيجىڭدا 1-قېتىم نەشر قىلىندى
بېسىلىشى : 2003-يىل 9-ئايدا بېيجىڭدا 1-قېتىم بېسىلدى
ئۆلچىمى : 850×1168مم . 32 كەسلەم باسما تاۋىقى :9.75
باھاسى : 16.00 يۈەن

责任编辑
责任校对 ：阿合买提江

图书在版编目（CIP）数据

在党的阳光下/帕尔哈提，姑丽巴合尔编．—北京：民族出版社，2003．9
ISBN 7-105-05741-6

Ⅰ．在...　Ⅱ．帕...　Ⅲ．中央人民广播电台-维吾尔语（中国少数民族语言）-广播节目-选集
Ⅳ．G229．24

中国版本图书馆CIP数据核字（2003）第086989号

民族出版社出版发行
（北京市和平里北街14号　邮编：100013）
http：//www．e56．com．cn
民族出版社微机照排　迪鑫印刷厂印刷
各地新华书店经销
2003年9月第1版　2003年9月北京第1次印刷
开本：850毫米×1168毫米　1/32　印张：9.75　字数：200千字
印数：0001—1000册　定价：16.00元

该书如有印装质量问题，请与本社发行部联系退换。
（维文室电话：64290862；发行部电话：64211734）

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۇەن 2002-يىل 4-ئايدا مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسى مىللەتلەر بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى شاۋ يۈمىن، ئۇيغۇر بۆلۈم مۇخبىرلىرى پەرھات يۈسۈپ، گۈلباھار غوپۇرنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن چۈشكەن خاتىرە سۈرىتى.

دوكتور ئايشەم ھوشۇر بىلەن ئابدۇقادىر ھاشىم خىزمەتتە.

مۇخبىر ئابدۇرۇسۇل ئابدۇرېھىم (ئوڭدا) زىيارەتتە.

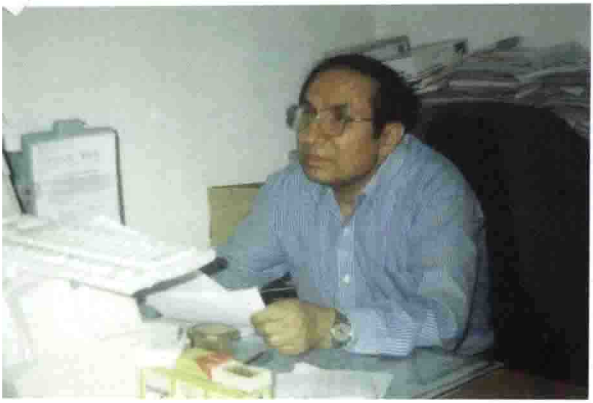

ئۇيغۇر بۆلۈمىنىڭ مۇدىرى ھۇسەيىن ئېلى ماقالىلەرنى تەكشۈرمەكتە.

ئۇيغۇر بۆلۈمىنىڭ پېشقەدەم دىكتورى
ئىسلام مەخسۇت خىزمەت ئۈستىدە .

مۇخبىر ئەسقەر تۇرسۇن
زىيارەت ئۈستىدە.

تۈزگۈچىدىن

قەدىمكى زاماندا «غەربىي يۇرت» دەپ ئاتالغان شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ئۆزىنىڭ ئېسىل ۋە مول مەھسۇلاتلىرى، ئۇزاق تارىخقا ئىگە شانلىق مەدەنىيىتى، ئۆزگىچە قويۇق مىللىي ئالاھىدىلىكى بىلەن دۇنياغا تونۇلۇپ، قەدىمكى يىپەك يولىدىكى «گۆھەر زېمىن» دەپ نام چىقارغان ماكان. ھالبۇكى، شىنجاڭمۇ ۋەتىنىمىزنىڭ باشقا جايلىرىغا ئوخشاش تارىختا تالاي قېتىم شان - شەرەپ ۋە ئار - نومۇس، گۈللىنىش ۋە خارابلىشىش جەريانىنى باشتىن كەچۈرگەن. بەش يۇلتۇزلۇق قىزىل بايراق تەڭرى تېغىنىڭ جەنۇبىي ۋە شىمالىدا جەۋلان قىلىپ، ھەر مىللەت خەلقى قەددىنى كۆتۈرۈپ ئازادلىققا ئېرىشكەندىن كېيىن، شىنجاڭ تارىخىدا يېڭى سەھىپە ئېچىلدى. 1955 - يىلى 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلدى، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن شىنجاڭ تارىخىدا يېڭى دەۋر باشلاندى. دۆلىتىمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە سىياسىتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئورتاق تەرەققىي قىلىش، ئورتاق گۈللىنىش، ئورتاق ئالغا بېسىش يولىغا قاراپ ماڭدى، شىنجاڭنىڭ تۈرلۈك ئىشلىرىدا دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتقۇدەك شانلىق نەتىجىلەر قولغا كەلدى. بولۇپمۇ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، سىرتقا ئىشىكنى ئېچىۋېتىش سىياسىتى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ تەرەققىياتى يەنە يېڭى پەللىگە يۈكسەلدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، پارتىيىنىڭ غەربىي رايوننى كەڭ كۆلەمدە ئېچىش ئىستراتېگىيىسىنىڭ تۈرتكىسىدە، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى

تېپىلغۇسىز تەرەققىيات پۇرسىتىگە ئېرىشتى . شىنجاڭدىكى ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر ، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە خەلق ئاممى-سى بۇ پۇرسەتنى غەنىيمەت بىلىپ ، يېڭى ئەسىردە شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىدا يېڭى نەتىجىلەرنى يارىتىش ئۈچۈن غايەت زور جاسا-رەت بىلەن كەلگۈسىدىكى شانلىق نىشانغا قاراپ ئاتلانماقتا .

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يېقىنقى 20 نەچچە يىلدىن بۇيان پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدە قولغا كەلتۈرگەن نەتى-جىلىرىنى ئەتراپلىق تونۇشتۇرۇپ ، پارتىيە 16 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىغا سوۋغا قىلىش مەقسىتىدە ، مەركىزىي خەلق رادىئو ئىستانسىسى ئۇيغۇرچە ئاڭلىتىش بۆلۈمىنىڭ مۇخبىرلىرى 2002 - يىلى 4 - ئاينىڭ بېشىدىن 5 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە شىنجاڭدا زىيارەتتە بولدى . بۇ قېتىمقى زىيارەت پائالىيىتى شىن-جاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللاپ - قۇۋۋەتلىشىگە ئېرىشتى . شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن ۋە ئەينى ۋاقىتتا شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمى-تىنىڭ رەئىسلىكىنى ئۆتەۋاتقان (ھازىر مەملىكەتلىك سىياسىي مەسلىھەت كېڭىشى 10 - نۆۋەتلىك كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئى-سى) ئابلەت ئابدۇرېشىت ئايرىم - ئايرىم ھالدا مۇخبىرلىرىمىز-نىڭ زىيارىتىنى مەخسۇس قوبۇل قىلدى . ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ، تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى ۋۇدۇنفۇ بۇ قېتىمقى زىيارەت پائالىيىتىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلۈپ ، مۇخبىرلىرىمىزنىڭ ھەر قايسى ۋىلايەت - ئوب-لاستلاردىكى زىيارەت پائالىيىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق بولۇشىغا قولاي-لىق يارىتىپ بېرىشنى ئورۇنلاشتۇردى . مۇخبىرلار تەڭرى تېغى-نىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدىكى ۋىلايەت ، ئوبلاستلارغا چوڭقۇر چۆ-كۈپ ، يەرلىكتىكى ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ماسلىشىشى ئارقىسىدا بىرىنچى قول ماتېرىياللارنى ئىگىلىدى . مەركىزىي

خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ ئۇيغۇرچە ئاڭلىتىش بۆلۈمى مۇشۇ ئاساستا پارتىيە 16 ـ قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىغا قىلىنغان سوۋغا سۈپىتىدە ، «پارتىيىنىڭ شانلىق نۇرى ئاستىدا» دېگەن تېمىدا 100 قىسىملىق زىيارەت خاتىرىسى تەييارلاپ ، 2002 ـ يىلى 7 ـ ئاينىڭ 1 ـ كۈنىدىن 11 ـ ئاينىڭ 8 ـ كۈنى پارتىيىنىڭ 16 ـ قۇرۇلتىيى ئېچىلغانغا قەدەر ئۇدا ئۇلاپ ئاڭلاتتى . مەركىزي خەلق رادىئو ئىستانسىسىنىڭ ئۇيغۇرچە ئاڭلىتىش تارىخىدا مىسلى كۆرۈلۈپ باقمىغان بۇنداق چوڭ كۆلەمدىكى ئاڭلىتىش كەڭ رادىئو ئاڭلىغۇچىلار ئارىسىدا قىزغىن ئىنكاس قوزغىدى ، يەرلىكتىكى هۆكۈمەتلەر ۋە ئامما بۇنداق تەشۋىقات شەكلىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈپ ، نۇرغۇن تەشەككۈر خەتلىرىنى ئەۋەتتى .

قولىڭىزدىكى بۇ كىتاب ئەنە شۇ يۈز قىسىملىق مەخسۇس پروگراممىدا ئاڭلىتىلغان ماقالىلار ئىچىدىن تاللاپ تۈزۈلدى . رادىئو ماقالىلىرى بىلەن مەتبۇئات ماقالىلىرىنىڭ ئىپادىلەش ۋە يېزىش جەھەتتىكى پەرقى ، سەۋىيىنىڭ چەكلىك بولۇشى تۈپەيلىدىن بەزى ماقالىلاردا يا ئۇنداق-يا مۇنداق يېتەرسىزلىكلەرنىڭ بولۇشى تۇرغان گەپ ، بۇنداق جايلار كۆرۈلسە ئوقۇرمەنلەرنىڭ تەكلىپ ۋە تەنقىدي پىكىر بېرىشىنى سورايمىز . بۇ ماقالىلار ئۆتكەن يىلى يېزىلغانلىقى ئۈچۈن ۋاقىت ، سان ـ سىفىرلار ۋە بەزى رەهبىري يولداشلارنىڭ ئەمەل-ۋەزىپىسى شۇ چاغدىكىسى بويىچە ئېلىندى . بۇ كىتاب مەركىزي خەلق رادىئو ئىستانسىسى مىللەتلەر مەركىزىنىڭ بىۋاستە قوللىشى ، مىللەتلەر مەركىزى ئۇيغۇرچە ئاڭلىتىش بۆلۈمىنىڭ كونكرېت خىزمەتلەرنى ئىشلىشى ئارقىسىدا نەشر قىلىندى . ماقالىلارنى كۆرۈپ چىقىشقا بۆلۈمىمىزدىن ئەسقەر تۇرسۇن قاتناشتى .

مۇندەرىجە

ئىسلاھات بىلەن تەڭ ئىلگىرىلەۋاتقان شىنجاڭ ساياھەتچىلىكى
.... گۈلباھار غوپۇر (1)
قوغۇن يۇرتىدا شادلىق كۈيى........... گۈلباھار غوپۇر (10)
غەربىي رايوننى ئېچىش — شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى
ئۈچۈن تېپىلغۇسىز پۇرسەت ...... گۈلباھار غوپۇر (19)
قاباھەتلىك ماكاندا پارلىغان ئۈمىد يۇلتۇزى
.... گۈلباھار غوپۇر (28)
مەرىپەت بېغىدا مۇھەببەت
.... گۈلباھار غوپۇر، ئەسقەر تۇرسۇن (35)
يېڭى تەرەققىيات مۇساپىسىغا يۈزلەنگەن لوپنۇر
.... پەرھات يۈسۈپ (45)
ئوڭۇشسىزلىققا ئۇچرىغاندىمۇ بەل قويۇۋەتمەي ئىلگىرىلەش
.... پەرھات يۈسۈپ (50)
مەرىپەت بېغىدا شادلانسۇن قەلب ...... پەرھات يۈسۈپ (55)
بارلىقىنى ئاجىزلارغا بېغىشلىغان خەلق ئىشلىرى كادىرى
.... پەرھات يۈسۈپ (61)
تارىم دەرياسى — شىنجاڭ خەلقىنىڭ ئانا دەرياسى
.... پەرھات يۈسۈپ (68)
دەۋر تەرەققىياتىغا ماسلىشىپ ياشاۋاتقان شىنجاڭ خەلقى
.... پەرھات يۈسۈپ (74)

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

گۈللىنىۋاتقان ئالاتاۋ ئېغىزى ………… پەرھات يۇسۇپ (82)
بازار ئىگىلىكىگە ئاتلانغان دېھقانلار … گۈلباھار غوپۇر (87)
تەقدىر تەدبىرگە باغلىق……………… گۈلباھار غوپۇر (93)
ئاتەش ماكاندا ئالەمچە ئۆزگىرىش … گۈلباھار غوپۇر (101)
قايتا گۈللىنىش يولىغا ماڭغان داۋانچىڭ
………… گۈزەلنۇر روزى ، بەختىيار تۇردى (109)
ئىسلاھات داۋامىدا يۇكسىلىۋاتقان ئۇيغۇر تېبابەتچىلىك دوختۇر-
خانىسى ……………… دىلدار مۇھەممەت رېھىم (117)
مۇزتاغ ئاتا ئېتىكىدىكى يېڭى ئۆزگىرىش
………… دىلدار مۇھەممەت رېھىم (122)
يىپەك يولىدىكى نۇرلۇق مەرۋايىت
………… دىلدار مۇھەممەت رېھىم (130)
جۇش ئۇرۇپ راۋاجلىنىۋاتقان خوتەن مائارىپى
………… قۇربانىسا جاپپار (139)
پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلغان تاشكەنت
………… قۇربانىسا جاپپار (146)
غەربىي چۆللۇكتىكى ئاۋات شەھەر — ئاتۇش
………… پاتىگۈل مۇھەممەت (155)
يىپەك يولىدىكى گۆھەر ماكان — ئاقسۇ
………… پاتىگۈل مۇھەممەت (161)
قىزىلسۇنىڭ تېغى كۆپ ، تېغىدىنمۇ بېغى كۆپ
………… پاتىگۈل مۇھەممەت (169)
ياشىسۇن ساخاۋەت قۇرۇلۇشى…… پاتىگۈل مۇھەممەت (174)
ماھارەتلىك مەكتەپ باشقۇرغۇچى
………… پاتىگۈل مۇھەممەت (179)
گۈرۈچ ماكانىدا شادلىق ………… پاتىگۈل مۇھەممەت (185)
دېھقانلار شادلىقى………… پاتىگۈل مۇھەممەت (191)

تەكلىماكاندىكى يېڭى ئابىدە — نىيە
.... ئەسقەر تۇرسۇن (196)
تاغلىق يېزىدا ئۆلدىن باشلانغان قەدەم
.... ئەسقەر تۇرسۇن (206)
ئىسلاھات نۇرىدا ھاللانغان يېزا
.... ئابدۇرۇسۇل ئابدۇرېھىم (218)
قاشتېشى ماكانىدا سەنئەت كۈيلىرى
.... ئابدۇرۇسۇل ئابدۇرېھىم (223)
يېرىم دۇنيالىق رولىنى جارى قىلدۇرۇۋاتقان خوتەن ئاياللىرى
...... پەرھات يۈسۈپ ، ئابدۇرۇسۇل ئابدۇرېھىم (230)
پاكىز بولسا شەھىرىڭ — خۇشۋاق بولار سەھىرىڭ
.... ئابدۇرۇسۇل ئابدۇرېھىم (238)
بارلىقىمىز بىمارلار ئۈچۈن
...... پەرھات يۈسۈپ ، ئابدۇرۇسۇل ئابدۇرېھىم (244)
پايدىلىق پۇرسەتنى تۇتۇپ ، تەرەققىياتنى تېزلىتىش — نۆۋەتتىكى ئەڭ مۇھىم خىزمەت
...... پەرھات يۈسۈپ ، ئابدۇرۇسۇل ئابدۇرېھىم (251)
مەدەنىيەت ئەلچىسى .... گۈلباھار غوپۇر (260)
ئەدەبىيات زېمىنىدىكى مەمۇرچىلىق
.... ئابدۇرۇسۇل ئابدۇرېھىم (276)
ئەل كۈيگە باغلانغان رىشتە
.... گۈلباھار غوپۇر ، ئابدۇللا موللا (284)
ئىسلاھاتقا يېقىندىن ماسلىشىپ ، دەۋر بىلەن تەڭ ئىلگىرىلەۋاتقان ئاخباراتچىلار .... گۈلباھار غوپۇر (295)

ئىسلاھات بىلەن تەڭ ئىلگىرىلەۋاتقان شىنجاڭ ساياھاتچىلىكى

گۈلباھار غوپۇر

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى مول ساياھەت بايلىقىغا ئىگە گۈزەل ماكان . شىنجاڭنىڭ ئۆزگىچە مەنزىرىسى ، قويۇق مىللىي ئالاھىدىلىكى ، ئۇزاق تارىخقا ئىگە يىپەك يولى مەدەنىيىتى ، نۇرغۇن قەدىمىي ئاسار ئەتىقىلىرى شىنجاڭ ساياھەتچىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى ئالاھىدە ئۈستۈنلۈككە ئىگە قىلغان . ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش ، ئىشىكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا ئەگىشىپ ، شىنجاڭنىڭ ساياھاتچىلىكىمۇ 20 نەچچە يىللىق مۇساپىنى بېسىپ ئۆتتى . بولۇپمۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى غەربىي رايوننى كەڭ كۆلەمدە ئېچىش ئىستراتېگىيەسىنى ئوتتۇرىغا قويغاندىن كېيىن ، شىنجاڭ ساياھەت بايلىقلىرىنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشتا تېخىمۇ ياخشى پۇرسەتكە ئېرىشتى . شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرى بۇ پۇرسەتنى غەنىيمەت بىلىپ ، بايلىق ئۈستۈنلۈكىنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇش يولىدا تىرىشماقتا .

ساياھەتچىلىك — بىر دۆلەت ، بىر رايوننىڭ ئىقتىسادىي ، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولىدىغان مۇھىم كەسىپ . ساياھەتچىلىك جانلانسا قاتناش - ترانسپورت ، پوچتا - خەۋەرلىشىش ، ئىچكى - تاشقى سودا ، يېمەك - ئىچمەك ، مېھمانساراي

تىجارىتى قاتارلىق كەسىپلەر بىۋاستە گۈللىنىش پۇرسىتىگە
ئېرىشىدۇ. پىششىقلاپ ئىشلەش، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق،
بىناكارلىق قاتارلىق كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتى ۋاستىلىق ئىل-
گىرى سۈرۈلىدۇ، شۇنىڭدەك ئەمگەكچىلەرنىڭ ئىشقا ئورۇنلى-
شىش پۇرستى كۆپىيىدۇ.

كىشىلەر ئىلگىرى ساياھاتچىلىكنى «ئىسراپچىلىق» دەپ
قاراپ، «بۇ پۇلدارلار بەھرىمەن بولىدىغان ئىش، ئادەتتىكى
كىشىلەر بىلەن ھېچقانداق مۇناسىۋىتى يوق ساھە» دەپ ھېساب-
لايتتى. شۇڭا 1979 ـ يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ساياھەت ئىدارى-
سى قۇرۇلۇشتىن بۇرۇن بۇ ساھە بىر بوشلۇق ئىدى. ئىسلا-
ھات-ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئالغا ئىل-
گىرىلىشىگە ئەگىشىپ شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادى تەرەققىيات يولىغا
ماڭدى. خەلقنىڭ تۇرمۇشى ياخشىلىنىشقا قاراپ يۈزلەندى. شۇ-
نىڭ بىلەن كىشىلەر ساياھەتتىن ئىبارەت بۇ كەسىپنىڭ ئىقتىسا-
دي تەرەققىياتتىكى مۇھىم ئورنىنى تونۇشقا باشلىدى. شىنجاڭ-
نىڭ يەر ئاستى قېزىلما بايلىقلىرىغا باي گۆھەر زېمىن بولۇپلا
قالماي، يەنە يەر ئۈستىدىمۇ دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان سايا-
ھەت بايلىقلىرىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى تونۇپ يەتتى. نەتىجىدە شىن-
جاڭنىڭ بۇ جەھەتتىكى بايلىق ئۈستۈنلۈكى ئىقتىسادي ئۈستۈن-
لۈككە ئايلىنىشقا باشلىدى.

شىنجاڭ ساياھەتچىلىكتە ناھايىتى ياخشى ئۈستۈنلۈككە ئى-
گە. بۇ ئۈستۈنلۈك تۆۋەندىكى ئۈچ جەھەتتە ئىپادىلىنىدۇ: بى-
رىنچى، تەبىئىي مەنزىرە ساياھەتچىلىكى. ئىككىنچى، قەدىمىي
ئاسار ئەتىقە، مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ساياھەتچىلىكى. ئۈچىن-
چى، مىللىي ئۆرپ ـ ئادەت ساياھەتچىلىكى. ئالايلۇق، ئالتايدى-
كى قاناس كۆلىدىن قۇمۇلدىكى ئاقتاشقىچە، غۇلجا سايرام كۆلى-
دىن جەنۇبتىكى قەشقەر، خوتەنگىچە بولغان كەڭ رايونلاردىكى

بۇلغىنىشتىن خالىي ساپ ھاۋالىق كۆپكۆك ئاسمان ، ئاپئاق بۇ-لۇتلار ، قارلىق تاغلار ، تاغ باغرىدىكى يېشىل مەخمەلدەك سوزۇ-لۇپ ياتقان يايلاقلار ، قەدىمىي ئورمانلىق ئارىسىدىكى شىلدىرلاپ ئېقىۋاتقان سۈپسۈزۈك سۇلار ، ئاجايىپ سېھرىي تۈس ئالغان ئۆزگىرىشچان قۇم بارخانلىرى . . . قوشۇلۇپ تولىمۇ گۈزەل بىر سترېئولۇق مەنزىرە ھاسىل قىلغان . قەدىمىي قەلئە ، ئىبادەتخا-نا ، مىڭ ئۆيلەر ئۇزاق تارىخنىڭ شاھىدى سۈپىتىدە كىشىلەرنىڭ ئوي - خىيالىنى نەچچە مىڭ يىللار بۇرۇنقى زامانلارغا باشلىسا ، بۇ قەدىمىي يىپەك يولى ۋادىسىدا ياشاپ ئۆتكەن مىللەتلەرنىڭ مىللىي ئۆرپ - ئادىتى ، مىللىي كىيىم - كېچەكى ، يېمەك - ئىچمەك ۋە باشقا جەھەتتىكى ئالاھىدىلىكلىرى كىشىلەرگە دۇنيا-نىڭ ھەقىقەتەن رەڭگارەڭ ئىكەنلىكىنى ھېس قىلدۇرىدۇ .

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى ھەقىقەتەن مول ساياھەت بايلىقىغا ئىگە . بوغدا كۆلى ، چوگىر چوققىسى ، مۇزتاغ ئاتا ، پامىر تاغلىرى ۋە تۆمۈر چوققىسى قاتارلىق سۈرەتتەك گۈزەل كۆل ۋە كۆك بىلەن بوي تالىشىپ تۇرىدىغان ئاق باش چوققىلار ھەيۋەتلىك قىياپىتى بىلەن ساياھەتچىلەرنى جەلپ قىلسا ، دۇنيا بويىچە 2 - چوڭ قۇملۇق سانىلىدىغان تەكلىماكاندىكى سىرلىق قۇم بارخانلىرى ئاجايىپ مەنزىرىلەرنى شەكىللەندۈرۈپ ، كىشى-لەرنىڭ دىققىتىنى تارتىدۇ . يىپەك يولى بويىدىكى كرورەن ، مىرەن ، يارغول ، ئىدىقۇت قەدىمىي شەھەر ئىزنالىرى پارلاق تارىخىي مەدەنىيىتىمىزنى نامايەن قىلسا ، قىزىل ، قۇمتۇرا مىڭ-ئۆيلىرىدىكى تام رەسىملىرى قەدىمىي سەنئىتىمىزنىڭ ھاياتىي كۈچى بىلەن كىشىلەرنى مەپتۇن قىلىدۇ . پايانسىز كەتكەن بوس-تانلىقلار ۋە بوستانلىقلاردا ياشايدىغان مىللەتلەرنىڭ ئۆرپ - ئادىتى ، يېمەك - ئىچمەك ، كىيىم - كېچەك مەدەنىيىتى ، بىنا-كارلىق سەنئىتى ، ناخشا - ئۇسسۇللىرى ، تۆت پەسىلنىڭ روشەن

پەرقلىنىشىدىن ھاسىل بولغان تەبىئىي مەنزىرىلەر قوشۇلۇپ ئۆز-
گىچە ساياھەت مۇھىتىنى شەكىللەندۇرگەن .

شىنجاڭدىكى ئاساسلىق ساياھەت نۇقتىلىرىنىڭ بىرى بولغان
بوغدا كۆلى فۇكاڭ شەھىرى تەۋەسىدە بولۇپ ، گوۋۇيۈەن تۇنجى
قېتىم بېكىتكەن 4A دۆلەت دەرىجىلىك مەنزىرىلىك ساياھەت
رايونلىرىدىن ھېسابلىنىدۇ . بوغدا كۆلى دېڭىز يۈزىدىن 1910
مېتىر ئېگىزلىكتە بولۇپ ، سۇ يۈزىنىڭ كۆلىمى بەش كۋادرات
كىلومېتىر ، ئەڭ چوڭقۇر يېرى 102 مېتىر كېلىدۇ . بۇ رايوندا
مۇز تاغ ، قارلىق چوققا ، ئورمانلىق ، چىملىق ، كۆل ئۆزئارا
گىرەلىشىپ كەتكەن ستېرېئولۇق مەنزىرە شەكىللەنگەن .

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان فۇكاڭ شەھەرلىك پارتكوم
ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بوغدا كۆلى مەنزىرىلىك ساياھەت رايونىنى
ئېچىشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى . ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇ-
لۇشىغا ئايىماي مەبلەغ سالدى . بۇ ئارقىلىق ساياھەتچىلەرنى كۆپ-
لەپ جەلپ قىلىپ ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈردى .

«قاناس» دېگەن سۆز موڭغۇل تىلىدا سىرلىق ھەم گۈزەل
دېگەن مەنىدە بولۇپ ، قاناس كۆلى جۇڭگو - روسىيە چېگرىسىغا
— ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ بۇرچىن ناھىيىسىگە جايلاشقان . قاناس
مەنزىرىلىك ساياھەت رايونى قۇربان - توڭغۇت چۆللۈكىنىڭ
شىمالىدىكى مۇھىم ئېكولوگىيىلىك رايون ھەم تەبىئىي مەنزىرى-
سى ساقلاپ قېلىنغان بىردىنبىر رايون . مەملىكىتىمىز بويىچە
2 - چوڭقۇر كۆل . بۇ كۆلدە دۇنيادا ئاز ئۇچرايدىغان قىزىل
باش بېلىق ياشايدۇ . دۆلەت دەرىجىلىك نۇقتىلىق قوغدىلىدىغان
4A دەرىجىلىك ساياھەت رايونى . ئۆزگىچە جۇغراپىيىلىك ئورۇن
ۋە ئەۋزەل تەبىئىي شارائىت قاناسنىڭ گۈزەل مەنزىرىسىنى شە-
كىللەندۇرگەن . تۆت پەسىلنىڭ ھەممىسىدە ئوخشاش بولمىغان
گۈزەل مەنزىرە شەكىللىنىدۇ .

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com